Kripto Ofisine İşyeri Ruhsatı

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Danıştay 4. Daire	29.05.2025	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2024/4049	2025/3497	3572 s. K. m.1, m.5, İşyeri Ruhsat Yön. m.9, m.12, 6362 geç. m.11

ÖZET

Yazılım faaliyeti için ruhsat isteyen şirketin iş yerinde coin alım satımı yaptığı tespit edildi. Danıştay, beyan edilen ve fiilen yürütülen faaliyetin farklı olduğunu, kripto ticareti için benzer iş yeri bulunmadığını belirterek ret işlemini hukuka uygun buldu; BİM kararını oyçokluğuyla bozdu.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/kripto-alim-satim-ofisine-isyeri-ruhsati-danistay-2025-3497/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 4. Daire Başkanlığı 2024/4049 E. , 2025/3497 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

DANIŞTAY

DÖRDÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2024/4049

Karar No : 2025/3497

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : ... Belediye Başkanlığı

VEKİLLERİ : Av. ..., Av. ...

KARŞI TARAF (DAVACI) :... Devir Sistemi Yazılım Danışmanlık Bilgi Teknolojileri Ticaret Anonim Şirketi

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ...İdare Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacı şirket tarafından, Antalya ili, Alanya ilçesi, ... Mahallesi, ...Sokak, No:... adresindeki iş yerinde bilgisayar yazılım/programlama faaliyetleri yapabilmek adına iş yeri açma ve çalıştırma ruhsatı verilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin ... tarih ve ... sayılı Alanya Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü işleminin iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesince verilen... tarih ve E:..., K:...sayılı kararda; davacı şirketin "Bilgisayar Yazılım/Programlama Faaliyeti" yürütebilmek adına sıhhi müessese iş yeri açma ve çalışma ruhsatı başvurusuna ilişkin olarak sıhhi müesseseler için öngörülen koşulların sağlanıp sağlanmadığı noktasında değerlendirme yapılması gerekirken, mevzuatta öngörülmeyen şart ve hususlara dayanılarak ruhsat başvurusunun reddedilmesine dair tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Belirtilen gerekçelerle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: İdare Dava Dairesince; istinaf başvurusuna konu İdare Mahkemesi kararının usul ve hukuka uygun olduğu ve davalı tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Ruhsat başvurusu üzerine yapılan incelemede işyerinde para hizmeti verildiği ve bu faaliyetin Esnaf ve Sanatkarlar Meslek kodları arasında bulunmadığı ve ayrıca Hazine Müsteşarlığı Yetkili Müessese İzin Belgesinin ibraz edilmediği, usule uygun olarak ruhsat başvurusunda bulunulmadığı, kripto para hizmeti verdiği bunun için istenilen belgelerin ibraz edilemediği, kripto para ticaretin yasak olduğu ve tesis edilen işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Cevap verilmemiştir.

TETKİK HÂKİMİ : ...

DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü gerektiği düşünülmektedir.
TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Dördüncü Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

3572 sayılı İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun'un 5. maddesinde; "(1) İşyeri veya işletme açmak isteyen; işin özelliğine göre 4 üncü maddede belirtilen yönetmelikte öngörülen kriterlere uygun olarak işyerini düzenledikten sonra başvuru formunu doldurarak 3 üncü maddede belirtilen mercie ibraz ederler. (2) Bu başvurunun yönetmelikte öngörülen kriterlere uygun olarak doldurulduğunun tespiti halinde, başkaca bir işleme gerek kalmaksızın işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenerek ilgiliye verilir. İlgili, bu belgeye dayanarak işyeri açabilir." hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Kanun'a dayanılarak çıkarılan ve 10/08/2005 tarih ve 25902 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin "Yönetmelikte yer almayan işyerleri" başlıklı 9. maddesinde; "Bu Yönetmelik kapsamına girmesine rağmen adı ve nitelikleri belirtilmeyen sıhhî bir işyerinin açılması halinde, benzeri işyerleri için öngörülen esaslara göre işlem yapılır. ..." hükmüne, "Ruhsatın düzenlenmesi" başlıklı 12. maddesinde; "(1) Sıhhî işyeri açmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1'de yer alan başvuru ve beyan formuyla yetkili idareye müracaat eder. Başvurunun Yönetmelikte öngörülen kriterlere uygun olduğunun tespiti halinde başkaca bir işleme gerek kalmaksızın işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenerek ilgiliye aynı gün içinde verilir. (2) Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ruhsatlandırılmasında bu Yönetmeliğin dördüncü kısmında belirtilen süreler geçerlidir. (3) İşyeri açma ve çalışma ruhsatı müracaatı sırasında bu Yönetmelikte belirtilen bilgi ve belgeler dışında başka herhangi bir belge istenemez ve başvuru formundaki beyana göre ruhsat işlemleri sonuçlandırılır. (4) İlgilinin beyanına göre tanzim edilen ruhsat müktesep hak doğurmaz." hükmüne, "Aranacak şartlar" başlıklı 14. maddesinde; "Sıhhî işyerlerinin ruhsatlandırılması sırasında bu Yönetmelikte belirtilen genel şartların yanı sıra sınıflarına ve özelliklerine göre Ek 1'de belirtilen şartlar aranır." hükmüne, "İşyeri açma ve çalışma ruhsatlarının verilmesi sırasında istenecek belgelere ilişkin usûl ve esaslar" başlıklı ek 1. maddesinde ise; "(1) Sıhhî ve gayrisıhhî işyerleri ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ruhsatlandırılması sırasında başvuru sahibi tarafından mevzuat gereği istenen herhangi bir belgenin aslının getirilmesi hâlinde, bu belgenin sureti, aslına uygunluğu kontrol edildikten sonra yetkili idarece görevlendirilen personel tarafından isim ve unvan yazılarak tasdik edilir. Başvuru sahiplerinden ayrıca belgelerin asıllarını veya noter onaylı suretlerini yetkili idareye teslim etmeleri istenemez. (2) Yetkili idare, kendi kayıtlarında bulunan ve değişmediği başvuru sahibince beyan edilen bilgi ve belgeleri başvuru sahiplerinden talep edemez. (3) İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alma başvurusunda bulunan gerçek kişilerin kimlik bilgilerinin doğruluğunun tespitinde başvuru formunda beyan etmiş oldukları Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaraları esas alınır. Yetkili idare başvuru sahibinin kimlik bilgilerine Kimlik Paylaşım Sistemi üzerinden erişir. Başvuru sahiplerinden, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası beyanı dışında kimlik bilgilerinin teyidi için nüfus cüzdanı sureti, nüfus kayıt örneği, ikametgâh ilmühaberi, fotoğraf veya kimlik bilgilerine ilişkin başkaca bir belge talep edilemez. (4) İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alma başvurusunda bulunanların vergi mükellefiyet kaydı bilgileri başvuru formunda beyan etmiş oldukları vergi numaraları ve bağlı bulundukları vergi dairesi adı esas alınarak e-vergi levhası sorgulamasıyla teyit edilir. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alma başvuruları sırasında başvuru sahiplerinden vergi levhası sureti veya vergi mükellefiyetine ilişkin başkaca bir belge talep edilemez. (5) İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alma başvurusunda bulunan ticaret siciline kayıtlı gerçek ve tüzel kişilerin ticaret sicil kayıtları hususunda başvuru formunda beyan etmiş oldukları ticaret sicil numaraları ve kayıtlı oldukları ticaret sicili müdürlüğünün adı esas alınır. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alma başvuruları sırasında başvuru sahiplerinden ticaret odası kayıt belgesi veya ticaret sicil gazetesi talep edilemez. Başvuru sahibinin ticaret sicil gazetesi bilgileri Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi Müdürlüğünün kurumsal internet sayfası üzerinden yapılacak ticaret sicil gazetesi sorgulaması ile teyit edilir. Ancak, başvuru sahibinin ticaret sicil kayıtları 1/10/2003 tarihinden önce ticaret sicil

gazetesinde yayımlanmış ise başvuru sahibinden ticaret sicil gazetesi talep edilir. ..." hükmüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; davacı şirket tarafından, bilgisayar yazılım/programlama faaliyetleri yapabilmek adına sıhhi müessese ruhsatı alabilmek amacıyla 30/12/2022 tarihli başvuru ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı başvurusunda bulunulduğu, yapılan başvuru üzerine idare personelince yerinde yapılan denetim neticesinde düzenlenen 18/01/2023 tarihli yoklama tutanağında; "23/12/2022 tarihi itibariyle ilgili adreste bilgisayar yazılım danışmanlık, kendi yazılım sistemi üzerinden coin piyasası ile ilgili alım satım faaliyetleri çerçevesinde şube faaliyetine başlandığının tespit edildiği" hususlarına yer verildiği, buna istinaden ... tarih ve... sayılı Alanya Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü işlemiyle "iş yerinde yapılan incelemede, iş yerinde kripto para hizmeti verildiği anlaşılmakla, bu faaliyetin Esnaf ve Sanatkar Meslek kodları arasında bulunmaması ve ayrıca Hazine Müsteşarlığı Yetkili Müessese İzin Belgesi şirketçe ibraz edilememesi nedeniyle ruhsat başvurusunun olumsuz neticelendiği" bahsiyle işyeri açma ve çalıştırma ruhsatı başvurusunun reddedilmesi üzerine işbu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, davacının bilgisayar yazılım faaliyetleri konusu ile sıhhi müessese ruhsat talebinde bulunduğu, bu başvuru üzerine davalı idarenin yerinde yaptığı tespitte coin piyasası ile alım satım faaliyetleri yaptığının anlaşıldığı, davacı da dava dilekçesinde; "sanal para alım satımı yapmak isteyen müşterilerine yabancı ise pasaport Türk ise kimlikleri üzerinden işlemlerini yapmaktadır." denilerek açıkça sanal para ticareti yaptığını kabul etmiş olup, ayrıca dava dosyasında yer alan fotoğraflardan da bu durum görülmektedir.

İdare Mahkemesince; davacı şirketin "Bilgisayar Yazılım/Programlama Faaliyeti" yürütebilmek adına sıhhi müessese iş yeri açma ve çalıştırma ruhsatı başvurusuna ilişkin olarak sıhhi müesseseler için öngörülen koşulların sağlanıp sağlanmadığı noktasında değerlendirme yapılması gerekirken, mevzuatta öngörülmeyen şart ve hususlara dayanılarak ruhsat başvurusunun reddedilmesine dair tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmişse de, ruhsat başvurusunda bulunulan faaliyet ile icra edilen faaliyetin birbirinden tamamen ayrı ve farklı konular olduğu davacının asıl yapmak istediği faaliyetin sanal para ticareti olduğu anlaşıldığından ve bu faaliyet için İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 9. maddesi kapsamında benzeri işyeri de bulunmadığından davalı idarenin iş yerinde kripto para hizmeti verildiği anlaşılmakla, bu faaliyetin Esnaf ve Sanatkar Meslek kodları arasında bulunmaması ve ayrıca Hazine Müsteşarlığı Yetkili Müessese İzin Belgesi şirketçe ibraz edilememesi gerekçesiyle ruhsat başvurusunun reddi işleminde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Bu durumda; İdare Mahkemesi kararına karşı yapılan istinaf isteminin reddine yönelik Bölge İdare Mahkemesi kararında hukuka uyarlık görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Temyiz isteminin kabulüne,
2. Temyize konu ... Bölge İdare Mahkemesi... İdare Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının BOZULMASINA,

3. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın İdare Dava Dairesine gönderilmesine, 29/05/2025 tarihinde oyçokluğuyla kesin olarak karar verildi.

(X) KARŞI OY :

Davacı şirket tarafından, Antalya ili, Alanya ilçesi, ... Mahallesi,... Sokak, No:... adresindeki iş yerinde bilgisayar yazılım/programlama faaliyetleri yapabilmek adına iş yeri açma ve çalıştırma ruhsatı verilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin ...tarih ve... sayılı Alanya Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü işleminin iptali isteminden kaynaklanmaktadır.

3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun'un 1. maddesinde; "Bu Kanunun amacı, sanayi, tarım ve diğer işyerleri ile her türlü işletmeleri, işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının verilmesi işlerinin basitleştirilmesi ve kolaylaştırılmasıdır." hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Kanun'a dayanılarak çıkarılan ve 10/08/2005 tarih ve 25902 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin "Yönetmelikte yer almayan işyerleri" başlıklı 9. maddesinde; "Bu Yönetmelik kapsamına girmesine rağmen adı ve nitelikleri belirtilmeyen sıhhî bir işyerinin açılması halinde, benzeri işyerleri için öngörülen esaslara göre işlem yapılır. ..." kuralı yer almaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, davacı şirket tarafından, bilgisayar yazılım/programlama faaliyetleri yapabilmek adına sıhhi müessese ruhsatı alabilmek amacıyla 30/12/2022 tarihli başvuru ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı başvurusunda bulunulduğu, yapılan başvuru üzerine idare personelince yerinde yapılan denetim neticesinde düzenlenen 18/01/2023 tarihli yoklama tutanağında; "23/12/2022 tarihi itibariyle ilgili adreste bilgisayar yazılım danışmanlık, kendi yazılım sistemi üzerinden coin piyasası ile ilgili alım satım faaliyetleri çerçevesinde şube faaliyetine başlandığının tespit edildiği" hususlarına yer verildiği, buna istinaden ...tarih ve ...sayılı Alanya Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü işlemiyle "iş yerinde yapılan incelemede, iş yerinde kripto para hizmeti verildiği anlaşılmakla, bu faaliyetin Esnaf ve Sanatkar Meslek kodları arasında bulunmaması ve ayrıca Hazine Müsteşarlığı Yetkili Müessese İzin Belgesi şirketçe ibraz edilememesi nedeniyle ruhsat başvurusunun olumsuz neticelendiği" bahsiyle işyeri açma ve çalıştırma ruhsatı başvurusunun reddedilmesi üzerine işbu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Davacı tarafından bilgisayar yazılım/programlama faaliyetleri yapabilmek adına sıhhi müessese ruhsatı alabilmek amacıyla başvuruda bulunulduğu ancak sanal para ticareti yaptığının da öğrenilmesi üzerine başvurusunun bu faaliyetin Esnaf ve Sanatkar Meslek kodları arasında bulunmaması ve ayrıca Hazine Müsteşarlığı Yetkili Müessese İzin Belgesi şirketçe ibraz edilememesi nedeniyle reddine karar verilmiş ise de davalı idarenin çağın gereklerine uygun olarak yeni çıkan iş kolları ve faaliyetler için İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun'un 1. maddesine ve İşyeri Açma ve Çalışma

Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 9. maddesine uygun olarak bu faaliyetin başka ve diğerlerinden farklı olduğu düşünülüyorsa benzer işyerleri için öngörülen esaslar dikkate alınarak karar verilmesi gerekirken, mevzuatta öngörülmeyen şartlar dikkate alınarak tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık, temyize konu kararda ise sonucu sonucu itibariyle hukuka aykırılık bulunmadığından davalı idarenin temyiz isteminin reddi ile temyize konu kararın yukarıdaki gerekçeyle onanması gerektiği oyu ile Dairemiz çoğunluk kararına katılmıyoruz.